

LASSILA & TIKANOJA 50 VUOTIAS

Kesäkuun 1 päivänä tuli kuluneeksi 50 vuotta tunnetun vaasalaisen toiminimen Lassila & Tikanojan perustamisesta. Liike, joka aloitti toimintansa vaatimattomassa puutalossa v. 1905 neljän toimihenkilön voimalla, on laajentunut suureksi vaatetus- ja tekstiilialan yritykseksi, jonka toiminta-alueena on nykyisin kokoma.

Liikkeen perustajat Josef Lassila ja Frith. Tikanojan olivat samanaikaisesti noin vuosikymmenen työskennelleet vaasalaisen Carl Finnilä Oy:n palveluksessa kun he kesäkuun alussa v. 1905 aloittivat oman yrityksen. Perustetun tukkukaupan vaihtotavaroihin kuuluivat pääasiallisesti kangas- ja lyhyttavarat, jossakin määrin myös muita tuotteita kuten kahvia ja elitarvikkeita. Liikkeen alkuvuosien kauppalue käsitti Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Keski-Suomen ja Pohjanmaan ruotsinkielisen rannikkoalueen. Myöhemmin toiminta laajeni Satakuntaan ja Pohjois-Suomeen aina Lapin rajoja myöten.

Ensimmäisen maailmansodan aikana kauppasuhteet laajenivat myös etäisempiin maakuntiin ja v. 1918 perustettiin liikkeelle sivukonttori Helsinkiin. Jo v. 1913 oli Vaasan konttori siirretty laajempiin tiloihin ja samana vuonna liike muutettiin osakeyhtiöksi. Yhtiön osakepääoma oli jo v. 1920 kuusi miljoonaa markkaa ja v. 1922 vuosimyynti ylitti 100 miljoonan rajan.

Liikkeen toiminta laajeni tällöin myös teollisuuden alalle sillä v. 1923 perustettiin puku- ja paitatehdas, nykyinen Tiklas Oy. Tämä tuotantolaitos on nopeasti laajentunut. V. 1952 valmistui Tiklas Oy:n Seinäjoen tehdas.

Helsingin konttorille hankittiin v. 1927 oma kiinteistö ja seitsemän vuotta myöhemmin saatiin oman talon rakennustyöt käyntiin. V. 1939 siirryttiin myös Vaasassa uusiin suojiin. Sivuliikkeitä on viime vuosina perustettu useampiakin, nimittäin Kuopioon v. 1950, Tampereelle v. 1952 sekä Jyväskylään ja Ouluun v. 1953.

Puku- ja paitatehtaan lisäksi yhtiöllä on myös muita tytäryhtiöitä, kuten Vaasan Kenkätehdas Oy, Rovaniemen Kauppa Oy, Verkakauppa Ura Oy sekä Verha Oy, kaksi viime mainittua Helsingissä. Pääyhtiön myynti oli viime toimintavuotena 4,7 mrd markkaa.

Johtaja J. Lassila erosi aktiivisesta palveluksesta v. 1919 pysyen kuitenkin kuolemaansa saakka eli vuoteen 1940 johtokunnan jäsenenä. Kauppaneuvos Frith. Tikanoja toimi yhtiön toimitusjohtajana vuoteen 1952 ja on ollut sen jälkeen johtokunnan puheenjohtaja. Vv. 1952—1954 oli toimitusjohtajana kauppaneuvos Lauri Niinioja ja vuodesta 1954 alkaen hovioik. ausk. Martti Laitinen.

Maamme yrittäjäväki kokoontui heinäkuun alkupäivinä Yksityis-Yrittäjien Liiton 18. vuosikokoukseen Jyväskylään. Heimolaisiamme, jotka ovat olleet luomassa tätä liittoa, tukemassa ja kehittämässä sitä tai jotka tälläkin hetkellä kaikella tarmollaan edelleen yrittävät Jyväskylässä tai maamme muussa tsupussa, kiinnostanee kuulla miten Kauppalaheti esittelee erästä karjalaista kaupankävijää:

Ei ole muuten mikään sattuma, että keskisuomalaisessa Jyväskylässä, jonka asutus lienee hämäläistä alkuperää, vaikutti ensimmäisenä huomatuimpina kauppiaina syntyperitään karjalainen mies, Petter Smirnoff, joka oli syntynyt Sortavalassa ja tullut Käkisalmesta Jyväskylään. Karjalaisten alkuunpanmaa on kauppa ollut monessa muussakin Suomen kaupungissa, sillä hänen ovat olleet enemmän kaupanmestareita kuin esimerkiksi hämäläiset ja savolaisetkin. Heiltä ovat viimeksimainitut ja muutkin heimot kaupankäyntiä paljon oppineet.

Petter Smirnoffin Jyväskylään tulo tapahtui yli sata vuotta sitten, 1838 eli vuotta myöhemmin kuin kaupunki perustettiin. Luontaisella taipumuksellaan ja Käkisalmessa hankkimansa kokemuksen avulla kykeni kauppias Smirnoff menestymään aluksi niin hyvin, että hän kohosi nopeasti kaupungin talouselämän ensimmäiseksi mieheksi. Hän oli ystävällinen ja avulias sekä aina valmis neuvomaan ja avustamaan ketä tahansa lähimmäistään, jos tämä avun ja neuvon tarpeessa Smirnoffin puoleen kääntyi. Ja jos oli taudin ja kivun parantaminen kysymyksessä, niin kyllä tämä karjalainen kauppias siihenkin pystyi. Monta ammattiveljeäänsäkin hän pulasta ja ahdingosta pelasti. Kun työmiehet joutuivat työttömiksi ja puutteeseen, oli heillä tapana mennä kertomaan Smirnoffille huolistaan. Smirnoff ei avustanut pyytäjää almuilla, vaan yritti järjestää hänelle työtä. Jos ei sattunut olemaan tiedossa aivan tarpeellista työtä, oli keksittävä jotakin tehtävää, ettei tarvinnut työnpyytäjää auttamatta takaisin käännättää. Kerrotaan, että Smirnoff pani kerrankin erään työnpyytäjän muuttamaan tallejää vajan toisesta nurkasta toiseen ja sitten taas takaisin ja maksoi tästä riittävän päiväpalkan.

Merkkillinen välikohtaus tapahtui eräänä iltana Suurkirkossa Helsingissä. Arkkipiispa Jaan Kiivit oli juuri lopettanut saarnansa, joka käsitteli ihmisen uudestisyntymistä ja lähimmäisenrakkautta kansojen välillä, kun äkkiä loppupsalmin aikana eräs mies ryntäsi penkiltään ylös alkaen huutaa kaikin voimin. Kukaan ei saanut selvää mitä hän yritti sanoa, mutta hänen rinnassaan nähtiin kymmenkunta rauhankonferenssimerkkiä. Joku luuli käsittäneensä miehe huudoista sen verran, että hän vaikutti puhuvan kirkkoa vastaan. Hänet kuljetettiin vahtimestarien toimesta ulos kirkosta välittömästi.

Mainittakoon, että arkkipiispa Kiivit on virolainen, ja hän kosketteli saarnassaan niitä suuria vaikeuksia, mitä Eestin kirkolla on ollut viime aikoina voitettavanaan. Arkkipiispa Kiivitin saarnassa ei ollut havaittavissa mitään poliittista tendenssiä. (STT)